

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: ...
 Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 HLL.
 Negyedóra Negyedóra 4 . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Erős nemzeti ellenzék

Debreczen, november 12.

A függetlenségi párt kettészakadásának hírére általános kitörő örömmel fogadja az ország közönsége. Előrelátható volt ez a hatás. Régesrég megundorodott a közvélemény a koalíciónak elkeresztelt bünszövekeket garázdálkodástól s amióta ez a lehetetlen alakulás zétbomlott, türelmetlenül várta a nemzet: mikor következik már be a bomlás magában a parlament többségét alkotó függetlenségi pártban is, amely alkatelemeit tekintve, maga is éppen olyan heterogén, mint az egész kormányparti többség. Az ország népe megfeszített figyelemmel kísérte azt a munkát, amelynek célja volt, hogy a függetlenségi pártot teljes egészében a nemzeti jogok és a népjogok mellé szögezze le és amikor már tisztán látszott, hogy a függetlenségi párt egésze nem kapható a negyvennyolcas elvekért való elszánt harcra, a közvélemény mind türelmetlenebbül sürgette, hogy az igazi függetlenségi csoport szakadjon el azoktól, akik csak a szájukon hordják a negyvennyolcas eszméket, de tényleg minden percben hajlandók ez eszmék elárulására, csak hogy a hatalom birtokában maradhassanak. Egészen természetes tehát, hogy az ország közvéle-

ménye hosszánával fogadja a pártszakadás hírére és hogy ez a hozzána a régi párt többségének, az önálló magyar nemzeti bank és az általános választójog törhetetlen harcainak szól.

Ezt az általános örömezzetet legkevésbé sem csökkenti annak a ténynek a konstatalása, hogy a függetlenségi párt immár nem többsége a képviselőháznak, miután Kossuth maga mellett tudott tartani nyolcvan—kilenven konceszt s így a hatalmas Justh-párt sem vallhatja magát többségnek. Mert az ország közönsége éppen úgy gondolkodik, mint a bankarcosok diadalmas serege: nem bársonyszékek, nem zsiros állások kelhetnek az igazi, a becsületes függetlenségi pártnak, hanem az elvek diadala, a nemzeti jogoknak és a népjogoknak törvény alakjában, kézzel fogható valóságban jelentkező győzelme. Az ország örömteljes megnyugvással fogadja azt a tényt, hogy ha a nagy kormányparti függetlenségi párt nincs is többé, de megszületett egy nagy, erős, nemzeti, liberális, hajthatatlan ellenzéki párt, amely keményen fog öröködni, hogy jogainkat a teoklók ne dobhassák tovább például Bécsnek, hogy közéletünket ne rágja tovább a klerikalizmus sorvasztó metelye, hogy a nemzetnek a néppel való megerősítését célzó fenséges törekvést ne tartóztassák föl diadalmas utjában a feudális magnások-

nak, a gögös ezerholdasoknak jogtíró osztálycérdekéi.

Ennek az erős, nemzeti, liberális ellenzéknek a megalakulása teszi történelmi jelentőségűvé 1909. november 11-ikét. Hogy mi következik ezután, — az mind másodrangúvá válik az által, hogy az erős nemzeti ellenzék megszületett. Mert ez a tény kétségtelemé teszi, hogy a tavasz óta lurdó válságnak más alkotmányos megoldása nem lehet, — a király pedig csakis alkotmányos megoldásra kapható — minthogy a nemzet követeléseit teljesülést nyerjenek. Kossuth Ferenc a maga csatlósaival kooperálhat Andrássyékkel, keblére ölelheti megint a néppártot, ez a kooperáló banda megszállhatja a bársonyszékektől kezdve az összes főispáni stalmokat, meg az ország valamennyi baktérházát, de a nemzeti bankot bécsi kézre játszani, az általános választójogot feudális hóhérekre játszani nem lesz képes. Az új ellenzék, az erős nemzeti ellenzék igenis fog csinálni olyan obstrukciót, amelyre mégők, Kossuth Apponyiek sem emlékeznek, akik nem a nemzet jogaért, hanem bársonyszékeikért obstruáltak és kufarkodt k.

A nemzet ítéletével pedig éppen Kossuth—Apponyiek fenyegetőzhetnek a legkevésbé komolyan. A nemzet jól látja, hogy Kossuth Ferencel csak az

A osalád szégyene.

Az ősz közeledtén ugyan e reggel eloszlani, Noblet asszony mindamelllett kiment, hogy pontosan vegesse setáját, melyet ingadozónak tartott egészsége miatt magára rótt.

A valóágban kedve telt sorra vizsgálni a virágagyakat, melyekkel a bőkezű városi hatóság a háza előtt elterülő sétányt díszítette s miközben elbamult, csóvalgatta a fejét, mert e fényezésből, mely hízegett a szemének, közeli újabb adókra következtetett s hogy mindinkább drága lesz az élet.

Érdeklődéssel szemlélgette a járókelőket is rövidlátó szemével s felismerni erőlködött az ismét erős arcokat, mellesleg pedig bosszankodott rajta, hogy annyi idegen látogalja most kis városukat, mely eddig józan és bekés maradt.

Egy híres kritikus nemrég figyelemre méltó muzeumot fedezett fel ottan, egy orvos a közelben festői völgykatiában meleg forrásokra hívta fel a közfigyelmet. Szálokat építettek, kaszinót nyitottak, parat rendeztek be s turisták és fürdőzők özön-

löttek elő a művészet tiszta örömeinek hatása alatt a gyógyforrások kedvéért.

Noblet asszony kötelességből ellátogatott a muzeumba s a botalyos meletensegek kitatása által erősen megborítvánkózva távozott belőle. Ami a meleg gyógyforrásokat illeti, nem hit a hathatóságukban, nagygon közel estek ő hozzá.

Noblet asszony tehát a park felé tartott, melynek új eleganciája kissé megtelemitette. Ő maga mitsem adott az eleganciára: kausuk sarkak elomptitoták lépteit, egy szolid köpeny óvta a friss levegő ellen, egyszerű kalap fődte a fejét s öltözetének gyaszszíne már messziről elarulta az özvegyet és vallásos nő.

Hogy jobban méltathassa a virágagyakat, gyakran leajolt, szaporán hátra is fordulgatott, a vidékieknek azzal az indiszkrét kíváncsiságával, ha egy egy tolette surrant el mellette, mely nem helyi volt.

Egy fiatal nő, aki szembe jött vele, különösen magára vont a figyelmét. Felbeszakította a sétáját s hosszan kísérté őt tekintetével. Valami kimondnata lan kecsesség még különöködésében is elarulta neki, hogy e nő párisi.

Irtózott a párisi nőktől, megrovó kézmozdulatot tett tehát, egy pár érthetetlen szót mormogott és hosszú szünet után folytatni akarta utját, mikor megdöbbenve vette észre, hogy az idegen nő az ő, Nobletné ajtóján csönget be!

Olyan gyorsasággal, aminő tőle telt, visszafordult és éppen jókor érkezett, hogy méltóságos arccal felelje a nőnek, ki Noblet asszony után tudakozódott:

— Noblet asszony én magam vagyok. Kihez van szerencsém?

— Az unokahugához, Noblet Georginehez, mondta vidáman a látogató.

Noblet asszony majd elájult a csodálkozástól.

— Az én unokahugom? — hebegte.

— Nos igen, a sógorának, Mórionak a lánya vagyok s átutazóban bemutatkozni akarok a neinek.

Móric sógor! . . . Noblet asszony erővel visszaidézte hidegvérét.

— Nem tudtam, hogy leánya maradt, — szólalt meg.

— Óh, a viszonyok nem voltak kitűnők a két testvér közt és éppen nem lep-

KALAP feltűnő szép választékban
 :: Frank Testvéreknel.

alfüggetlenségi, a népjogokra törő Andrassyék, a Luegerre cimboráló néppárt és persze a bécsi kamarilla tart. A nemzet nem lesz vak és Lipót-rendes Rittert nem fogja összetéveszteni Kossuth Lajossal, bármennyire is a nemzet szentjének nevét viseli is.

Debreczennek nem kell az állami segély.

Tisztességes rekompenciát kér.

Ismeretes dolog, hogy Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a városok állami támogatása címén két millió koronát vett fel társasági költségvetésébe. Két millió koronával akarja a belügyminiszter rekompenzálni az összes magyar városokat azokért a sok-sok milliókat képviselő szolgálatokért, melyeket az állam helyett végeznek a magyar városok, melyeknek elvégzése tulajdonképpen állami feladat volna.

Ez az összeg oly nevéstégesen csekély, hogy ha a belügyminiszter a városok közt szétosztja, egyre-egyre annyi sem jut, amennyivel egy százalékkal csökkenteni lehet az illető város egy évi pótdóját. Debreczen városra például, a nyilvánosságra jutott felosztási terv szerint — mint már azt megirtuk — hat ezer és néhány korona esnék az „állami segélyből.” Ennyivel honorálná a kormány Debreczennek ama száz ezreket képviselő szolgálatait, melyeknek elvégzését az állam önmaga helyett a város nyakába sózta.

Debreczen város azonban vissza fogja utasítani ezt az alamizsnát. Kovács József polgármester felfogása az, hogy a városnak ilyen alamizsna-jellegű állami támogatást elfogadni nem lehet. A magyar városoknak követelniük kell, hogy az állam a városokra hártott állami feladatok elvégzését e feladatok értékéhez méltó állami támogatással

meg az apám részéről, hogy a születésemet nem tudata nénikével.

— Lépj be, csak asszony... unokahugom, mondta Nobletné, nem akarván, hogy a cseled tovább is hallgassa beszélgetéseket.

A komoly és hideg szobában feszélyezve érezte magát Georgine, mit nagy szóarádattal igyekezett palástolni. Noblet asszony néman, szigorúan bámult rá. El vártlanul idepottyan unokahugon semmi sem tetszett neki, sem az illatos lukszus, sem a hajporos szép arc, sem a bűvös hangja, sem a mosolygó fogai.

— Oh igen, Móri sógor! Javíthatatlan bohém, örökké pénzzavarban, festő, vagy szobrász, nem bírt zöldágra vergődni Párisban, hol egyik modelljét, egy kreaturát vett nőül. Ekkor Noblet, a bátyja, a higgadt, szigorúan erkölcsös ember kijelentette: „Az öcsém korhadt ág, melyet le kell vágni a család fájáról; soha ne történjék többé említés róla!”

— És ime most felbukkan ez a Georgine, a leánya, hogy felélesszen egy lealázó emléket!... Noblet asszony egy kérdéssel hirtelen megakasztotta a Georgine bőbeszédűségét:

— Miért jött meglátogatni engemet, kisasszony? Itt szándékosan maradni?

Georgine meglepődve nézett rá.

— Itt maradni? Nem, átmenőben va-

rekompenzálja. Debreczen városa ily értelmű határozatot fog hozni arra a pozsonyi átiratra, mely sürgeti a két millió korona kiosztását.

A Ház elnökei lemondtak.

Papp Elek a korelnök.

A képviselőház ülése.

A tegnap esti esemény hatása alatt, minden képzeltet meghaladó izgalmas hangulatban gyűltek össze ma a képviselők a Házban, amelynek ülésétől természetesen újabb szenzációkat várt mindenki. E szenzációk közé sorolták többek között, hogy a kooperáló mameluktábor, Kossuthék, Andrassyék és a néppárt bizalmatlansági indítványt fog benyújtani Justh Gyula, a képviselőház elnöke ellen és hogy ezt az indítványt a függetlenségi párt megobstruálja.

Ez a szenzáció azonban elmaradt, de jött helyette másik. Justh Gyula elnök, valamint Batthyány Tivadar gróf és Mérey Lajos alelnökök lemondtak tisztségükről, azzal indokolva elhatározásukat, hogy őket a Ház volt általános többsége választotta meg, ez a többség pedig már nem létezik. A Ház tehát ma Papp Eleknek, a nádudvari képviselőnek korelnöksége alatt ülésezett és elhatározta, hogy holnap választja meg az elnökséget.

A képviselőház mai ülésének lefolyásáról, amely tulontul bővelkedett a botrányos jelenetekben, itt következik távirati tudósításunk:

A gyülekezés.

Óriási izgalomban gyűltek össze a képviselők. Már jóval tíz óra előtt nagy csoportokban vitaikoztak a képviselők a folyosókon. Az összes pártok teljes létszámmal vonultak fel és a Justh párt nagy lelkesedéssel készült a harcra. Az alkotmánypárt a társalgóban rögtönzött konferenciát tartott, amelyen elhatározták, hogy az ülések megtartását ellenzik, ha Justhék esetleg betérjesztik felíratra vonatkozó indítványu-

kat. Egy másik sarokban a nemzetiségiek tanakodnak, odább a hrvátok dugják össze a fejüket. A balpártban szintén készüli szakadás, mert Nagy György nem követi Molnár Jenőt és Bozóky Árpádot, akik be akarnak lépni a Justh-párba, hanem kooperálni akar velünk, hogy így megtartsa a pártvezetőséget.

Tíz óra előtt néhány perccel egyszerre híre terjedt, hogy Justh Gyula és vele az összes tisztségviselők lemondanak állásaikról. Ez egészen új helyzetet teremt, amelyről azonban már nem tudnak vitatkozni, mert megszólal a csengő.

Elnök nélkül.

A képviselők be ódulnak a terembe, a melyet egészen ellepnek. Az elnöki emelvényen megjelenik Tassy Károly irodafőigazgató és megrázza az elnöki csengőt.

A beavatottak elküldik:

— Halljuk a háznagyot!

Az első sorban föláll Leszkay Gyula háznagy és ezeket mondja:

— Tisztelt Képviselőház! Bejelentem, hogy a képviselőház elnöke és alelnökei állásukról lemondottak.

— Eljen! Eljen! — kiáltják jobbról.

— Már régen meg kellett volna tenni!

— Eljen Justh! — felelik balról.

Percekig tart az éljenzés, amikor pedig lecsillapodtak, bevonulnak a kormány tagjai közül Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf, Wekerle Sándor, Andrassy Gyula gróf, Darányi Ignác és Jekelfalussy Lajos. Az ováció megújul. Híveik percekig éljenzik őket, de Justhék részéről kihallatszik a Hoch! kiáltás is.

Pap Elek a korelnök.

Amikor aztán végre helyreáll egy kissé a csönd, Leszkay Gyula így folytatja:

— Miután a legidősebb jelenlévő társunk tudommal Pap Elek képviselő ur, őt kérem, szíveskedjék a korelnöki széket elfoglalni.

Pap Elek Leszkay kíséretében fölmege az emelvényre, miközben Justhék viharosan éljeneznek.

Hoitsy Pál: Illyés Bálint öregebb, őt illeti a korelnökség!

A nagy zajban szava elvész, Illyés Bálint elhagyja a termet, Pap Elek pedig elfoglalja az elnöki széket.

Az elnökök lemondó levele.

Pap Elek korelnök: Megnyitja az ülést

gyunk itt. Nagyon természetesnek tartottam, hogy tiszteletemet tegyem a nénikél.

— Hm, igen, egészen természetesnek! Nem tudom, hogy fogadta volna a férjem ezt az udvariasságot. De azt tetszett mondani: mi. Nincs tehát egyedül, társaságban van? Talán nevelőnk valamely jó családnál?

Georgine örült kacajt fojtott el. A nénikének a modora mulatni kezdte.

— Dehogy, — mondta. Pajzán énekesnő vagyok s a körutat tevő társasághoz tartozom, mely holnap fellép a nénikéi kaszinójában.

— Oh! kiáltott fel Noblet asszony a kezét összekulcsolva. Színésznő: De ez borzasztó!

— Dehogy az, felelte Georgine elragadtatva a néniké eme bibliai rémülete által. — Egyszerűen nehéz — és kéjes, ha szereti az ember a mesterségét. Nem jön el az előadásunkra?

— Soha ebben az életben! — erősítette megriadt hangon Noblet asszony. És, hogy is mondjam, a maga neve, a Noblet neve ott szerepel talán a színpadon? Mily szegény rám nézve!

— Legyen nyugodt. A Noblet név nem jól hangzott. — Nobella Georginera változtattam.

— Ah, ez már megnyugtató! Ha sejte- nek a városban!... De hát nem gondol

férjhezmenetelre? Egy tisztességes ember, ki odaadná magának a nevét, kiragadná aztól az életből, melyet nem akarok minősíteni; nem lehetne ilyen találni?

A Georgine arca erősen elpirult s egyszerre majdnem támadóan felelte:

— Férj mit csináljak én vele, nénikém? Van egy barátom és ez sokkal biztosabb és jobb is.

— Barát? — kérdezte Noblet asszony sápadtan.

— Szeretném, ha jobban tetszik.

— Távozzék, szerencsétlen — kiáltotta Noblet asszony.

Georgine meghajította magát, mosolygott s e szókkal távozott:

— Vannak itt olyan vén festmények a muzeumban, amelyek nem érnek fel a nénikével? Noblet asszony azonban hevesen szel- lőztette a szalont, hogy kiüzze a kárhózat miazmáit Georgine után.

Azután, mert még nem volt déli, rászánta magát, hogy idegeit lecsillapítsa, folytatta félbeszakított sétáját.

Utközben azonban nem fordult vissza, hogy az elmenőket bámulja. Lehorgasztotta fejét, szegényérzet fogta el és a virágágyak- kal közölte sirlalmát:

— En, annak a derék Nobletnek az özvegye, hinnétek-e: egy kreaturának a nagynénje vagyok!...

Házlebontás miatt

az összes raktáron levő posztó és gyapjuszövetek gyári áron alul lesznek kiárúsítva.

Welsz Adolf

DEBRECZEN, Kossuth-utca 1. sz.

és felszólítja Benedek János jegyzőt, olvassa fel a lemondó leveleket.

Benedek János először Justh Gyula levelét olvassa fel, amely így hangzik:

Miután a függetlenségi- és 48-as párt, amelynek bizalmából az elnöki állást elfoglaltam, ma már nem képezi a képviselőház általános többségét, lemondok elnöki állásomról. Amidőn ezt teszem, a t. Háznak velem szemben tanusított jóindulatát hálással köszönöm.

A levelet Justh hívei tomboló éljenzéssel fogadták, míg jobbról gunyosan kiáltják:

— Szívesen! Bár ment volna előbb! Azonos szövegű Bathyány Tivadar gróf és Mérey Lajos alelnököknek, valamint Leszkay Gyula házagnak levele, amelyeket szintén nagy éljenzéssel fogadott a Justh-párt.

Hock János: A kérdés, tudomásul veszünk-e a lemondásokat vagy nem? De a házagnak nem mondhat le, amíg az újat nem választották meg. (Helyeslés)

Papp Elek korelnök: Tudomásul veszi a Ház a lemondásokat, de a házagnak hivatalában marad.

Justhot üdvözlik.

Ekkor lép a terembe Justh Gyula. Hívei felállnak és percekig tartó éljenzéssel üdvözlik.

Pfuj! — kiáltja Okolicsány és Zsedényi az alkotmánypártiról.

— Kuss! — felelik Justhék.

Percekig tart ismét a zaj.

Amikor a csend végre helyreáll, Papp Elek korelnök bejelent, hogy a Kossuth-pártiak lemondanak a bizottsági tagságaikról.

Petrogalli Oszkár és Tolnay Lajos utólag viszk föl lemondó leveleiket. (Nagy zaj.)

A Ház tudomásul veszi a lemondásokat.

Papp Elek korelnök bemutatja az elnöki előterjesztéseket és irományokat, miközben a képviselők izgatottan várják a további eseményeket.

Okolicsányi László, az állandó igazolási bizottság elnöke bejelenti a legutóbbi történet választások eredményét.

Szappanos most érkezik. Megéljenzik.

Az elnökválasztás napja.

Papp Elek korelnök javasolja, hogy az elnök és alelnökök választását november tizenharmadikára tűzzék ki.

— Holnap! — kiáltják jobbról.

Rakovszky István: A házszabályok huszonharmadik szakasza értelmében az elnököt megválasztása a legsürgősebb. Indítványozza, hogy ez holnap történjék meg. (Helyeslés.)

— Állítsuk vissza az alelnökök fizetését — kiáltják Justhék.

Nagy Ferenc csatlakozik ehhez az indítványhoz. (Folytonos zaj.)

Bathyány Tivadar gróf: A legutóbbi hetekben a kooperáló többség mindig helytelenítette a sürgős munkát. (Nagy zaj) Ha csakugyan dolgozni akar, helyes, és hozzájárul, legyen holnap. (Folytonosan nagy zaj.)

— Halljuk a Kossuth párt szónokát, Hoitsyt! — kiáltják a bankosok.

Papp Elek korelnök: Fölteszi a kérdést:

Emőd József ívet viszk föl, amelylyel öt perc szünetet kér.

Papp Elek korelnök: Miután öt perc szünetet kértek, az ülést öt percre felfüggesztet.

Justh és a balpárt.

A szünet alatt a folyosón kiderült, hogy a korelnök a kérdés föltevésében tévedett. Nagy érdeklődést keltett Justh Gyula

lának a balpárttal folytatott tanácskozása, a kiket arra szólított föl, hogy lépjenek vissza a függetlenségi és 48-as pártba.

— A labancok kimentek, megint egyedül maradtunk mi, a régi kurucok, — mondta Justh, híveinek zajos helyeslése közben.

Jertek vissza, küzdjünk együtt az önálló bankért.

A balpártiak között meg is van erre a hajlandóság, csak Szappanos István és Nagy György sajnálják pártvezéri méltóságukat.

Holnap lesz a választás.

Szünet után.

Papp Elek korelnök ismét megnyitja az ülést és kijelenti, hogy miután Bathyány gróf is elfogadta Rakovszky indítványát, a szavazás fölösleges. Kimondja tehát, hogy holnap délelőtt lesz a legközelebbi ülés, amelyen az elnököt és az alelnököket választják meg.

Ezzel az ülést tizenegy órakor beárja.

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes címzetárát és sok képet tartalmazó ajándékot kap minden előfizetőnk. 340 oldal eljelen ingyen.

Véres szerelmi dráma a fővárosban.

Az elhagyott szerető bosszúja.

Hivatalnok és hivatalnoknő.

Késő éjszaka véres szerelmi dráma történt Budapesten. A Rökk Szilárd-utca 21. számú ház előtt egy fiatal szerencsétlen leány revolverrel lelötte hűtlenné vált kedvesét. A megrázó szerelmi drámáról a következőket táviratozza tudósítónk:

Már közel egy éve, hogy Vermes Jenő hivatalnok jó barátságban élt Iványi Margittal, egy csinos, fiatal irodakísaszonnyal. A fiatal pár szerette egymást és Vermes egy napon azzal a kijelentéssel állt elő, hogy a leányt feleségül fogja venni.

Nagyon boldognak érezném magam, — mondta Vermes Jenő — ha az unalmas magányt a te jelenléted megaranyozná.

A lendületes szavak megejtették a leányt, aki ugyanis közel érte magát a házassághoz és kis huza-vona után elhatározta, hogy elmegy a legény lakására.

Ott éltek együttesben egy ideig, amikor Vermes azt mondta a menyasszonynak:

— Kedvesem, két napig Piliscsabára kell mennem barátaim látogatására. Addig rád bízom a lakást. Vigyázz rá és vigyázz magadra is.

A férfi elment, a nő otthon maradt. Uccalmában mit csináljon? Az íróasztalra jött és csak nézegette Vermesnek a leveleit. Amint az egyiket a kezébe vette, hirtelen elsápadt. A levél ugyanis egy apától való volt, aki Piliscsabán lakik és akinek eladó leányához kérte Vermes Jenőt házitűznézőbe.

A leányt ez a levél annyira megzavarta, hogy az egyik fiókban heverő veronál-porok és bromot eszeveszetten szedte be. A mérges porok azután megtették a hatásukat. Iványi Margit elalélt és amikor a hűtlen jegyes hazatért, már felholtan találta ott a leányt. Mentéket hivatott, akik valamennyire helyrehozták az öngyilkost.

A leány felgyógyult ugyan, de elbocsájtották hivatalából. Vermes pedig megagyattatta, hogy a leánynézéssel nem volt komoly szándéka s hogy csak öt veszi el, Iványi Margit azonban nem maradt vele többé egy födel alatt s elköltözött a Rökk-Szilárd ut-

cába. Vermes ide is eljárt, a múlt héten azonban elmaradt.

Tegnapelőtt a leány telefonált neki és ezt a választ kapta:

— Ne zaklasson! Most már igazán meguntam. Ugy látszik, maga nem tudja, hogy jegyben járok!

Ez a leányt annyira elkésztette, hogy gyilkosságra és öngyilkosságra szánta el magát. De már másnap meglátogatta öt Vermes barátja Sándor Imre és nagybátyja Angyal Armin, ezek elmondták, hogy Vermes jegyben jár Keresztély zongorakereskedő leányával, Margit ne állja útját szerencsésének, amit a leány meg is ígért azzal a kikötéssel, hogy Vermes még egyszer jöjjön el és beszéljen vele. Vermes nem jött, mire tegnap a leány elment a Váci-körut 21. sz. ház elé, ahol Vermes jegyessé lakik. Ott várt, amíg Vermes Keresztélyékkel hazajött a színházból, azután felment vacsorázni és csak éjfélkor jött le.

A leány addig várt. Együtt mentek el és megbeszélték a jövőt. Betértek az Intim-kávéházba, onnan pedig Vermes a leányt kecskén haza vitte a Rökk-Szilárd-utca. Nem lett volna semmi baj — mondotta a leány — ha itt meg nem fenyeget.

— Maga tehát ezentúl nem kerül az utamba, mert csak pérzt akar és én fel fogom jelenteni zsarolás miatt! — mondotta Vermes, amikor kiszálltak a kocsiól.

A leányt elfutotta a méreg, elkapta a Browning pisztolyt és *besba lötte a csabítót*. Azután maga ellen fordította a fegyvert, de az 1428-as kecsisa Mészáros István rávetette magát és elvette tőle a revolvert. — Iványi Margit még azt is mondotta a rendőrségen hogy már több ízben volt Vermestől más állapotban. Vermes mindig azon volt, hogy a magzatot elhajtsa. Legutóbb egy orvosnak fizetett Vermes 400 koronát.

Az orvos nevét Iványi Margit nem akarja megmondani. A szerencsétlen leányt letartóztatták. Vermes Jenő a Rókus-kórházba került. A jó partinak ezek után valószínűleg fucs.

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZOMBAT: *Varázskeringő*, operett. C) bérlet.

VASÁRNAP: Délután *Kedélyes paraszt*, operett. Este *Iglói diákok*, daljáték. Bemutató előadás Kis bérlet.

Vasárnapi előadások. Vasárnap dél után 3 órakor mérsékelt helyárrakkal Kationa örök becsü tragédiája, *Bánk bán* kerül színre, a címszerepben Lugosi Bélával. Vasárnap este lesz a bemutatója Farkas postikus daljátékának, az Iglói diákoknak, mely iránt márt is szokatlan érdeklődés mutatkozik. Ez estén érdekes újítást léptet életbe az igazgatóság. Ugyanis a zenekarban cimbalom lesz, melyen Göbller Géza zenetanár, zenekari tag fog játszani.

Varázskeringő. Ma este kerül színre Strauss szép zenejű operettje, Steingruter Fránci szerepében Szilassi Etelkával, ki betegsége után először lép fel. A többi az ismert régi kirostás szereplői. Lothárt Szabó Gyula adja, aki multkor már ugyan e szerepben vendégezerepelt.

Egy debreceni leány sikere. Egy debreceni színész-leánynak sikeréről ir most egy igen elismerő kritika keretében a kecskeméti Alföldi Híradó Barabás Ella színésznő, aki művészi pályáját itt, a debreceni színpadon kezdte meg, Kecskeméten nagy sikert aratott a Tosca címszerepében. A színésznő előkelő, finom művészetéről így ir a kecskeméti ujs g:

Dicséret illeti meg a kecskeméti színház fiatal hősnőjét, Barabás Ellát, hogy vállalkozni mert ennek a rendkívül nehéz szerepnek az alakítására. Konstatáljuk, hogy a vállalkozás jól ütött ki s Barabás Ella iga-

Fényképnagyítások a legkisebb képről életnagyságig a legjutányosabb árban. 6 db: modern fényképes levélezőlap kor. 2'40 :: Állandó fényképhiállítás a kapu bejáratánál.

Burg Izsó Modern Fényképészeti Műterme

Kossuth-utca 24. szám a.

zán megérdemelte a közönség elismerését melynek folytán a harmadik felvonás után hatszor kellett a lámpák előtt megjelennie. Az a nemes ambíció, mely öt hevíti, fáradhatatlan buzgóssága, mely szüntelen tanulásra készíti, biztosítja neki a folytonos emelkedést pályáján.

— **Elíte új műsor az Uranusban.** Még csak ma szombaton utoljára látható! A szép Laffayé't meglepő szép mutatvánnyal. Azonkívül a következő üdönségek. 1. Triest és környéke. (Természeti felvétel.) 2. Az Iskola meséi. (Dráma) 3. Viharos kaland. (Színes kép. Bohózat.) 4. A csipke legendája. (Rege.) 5. Mari néni heris fogai. (Bohózat.) 6. Hamis eskü. (Dráma.) 7. A szabadtéri rémdráma. (Haverda Mária, Jánossy és Voitha (Dráma a fővárosi színművészek előadásában) 8. Ezredes ur rines itthon. (Bohózat.) Laffayé't felléte Pénteken este pont 8 és fél 10 órákor. Szombaton este pont fél 8 és 9 órákor. Tiszteletjegyek csak a műsor második és harmadik napján 5-től 8-ig érvényesek, szombat rem! Előadás kezdete: Hét óráig délután pontban 5 órákor, folytonos kimeretel. Vasár- és ünnepnapokon délután 3-tól órákért. Hétköznap az előadások egy és fél órát, Vasárnap 1 óráig tartanak. Helyre mint rendezés.

Megbízható címtár csak a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Kossuth Ferenc manifestumot szerkeszt

Bécsi hangok a Ház fel- oszlatairól

Mi lesz nyolc nap-mulva?

A tegnapi függetlenségi pártszakadásnak szenzációja és a Justh tábornak hatalmas diadala most ott rajzik a magyar politikai életen s a képviselőházban egyébről sem beszélnek, mint a bekövetkező nagy eseményekről. Ha eltekintünk a diadalmi mámoron, a pártok során egyebet sem látunk, mint lázas, erős készülődést, szervezkedést a nagyon is küszöbön álló harcokra.

Kossuth Ferenc az ország választó polgárságához intézendő manifestumot szerkeszt; a különböző pártok taktikai megbeszéléseket folytatnak. A Justh tábor pedig te Weiben diadalmasan vonul előre. A tulajdonképpeni vezér: Justh Gyula szerényen más embernek. Meskó Lászlónak adja át az elnöki széket, mert ő — ugymond — ott akar lenni a harcmezőn s dolgozni akar teljes erejével a kitűzött célért. Bécsben pedig a házfelosztásról beszélnek. Wekerle maga ajánlja ezt, aki jól tudja, hogy olyan erős, hatalmas ellenzékkel szemben már az első lépésük is kudarccal járna. A politika mai eseményeiről a következő távirati tudósítást kaptuk:

Készülődés az elnökválasztásra.

A képviselőház mai ülésén mutatkozott be először a két új párt és Justhék férfias föllépése máris biztosította nekik a közvélemény támogatását. A mai ülés első nevezetes eseménye az elnökség lemondása volt, amely természetesen következett a tegnapi eseményekből. Holnap lesz az új elnökség megválasztása és ebben az elnökség meg-

választása és ebben az első ütközetben elreláthatólag a Justh párt fényes győzelmet fog aratni. A pártok számaránya ugyanis most a következő: Justh-párti függetlenségi 126, balpárti 13, pártonkívüli függetlenségi 15, horvát 40, nemzetiségi 26, demokrata 4 vagyis Justhakat támogatja összesen 224 képviselő, amivel szemben Kossuth-párti függetlenségi van nyolcvanhat, továbbá alkotmánypárti a szászokkal együtt 91, néppárti 32, összesen 209, míg tizenkilenc képviselő — egy mandátum üres — álláspontja ismeretlen.

Justhék elnökjelöltje Justh Gyula lesz, aki mellett ismét Batthány Tivadár gróft és Mérey Lajost jelölik az alelnökségre. A kooperációs pártok az elnökségre előbb Hóitz Pált, majd Bizony Ávost jelölték, véül pedig Gaál Sándorban állapodtak meg, míg alelnökké ismét Náray Lajost és Rakovszky Istvánt jelölik.

Az ülés után a balpárt értekezletet tartott, amelyen örömet fejezte ki az elvi álláspont fényes győzelme és a személyi kultusz veresége fölött. Örömet fejezi ki a párt, hogy a függetlenségi párt megszabadult a hatvanhetes klerikális elemektől. A holnapi szavazáson a Justh-párttal fog szavazni.

Meskó László lemondott.

A Justh-párt elnöke Meskó László lesz, aki már lemondott az államtitkárságról és Wekerle sem tudta kapacitálni a maradásra. Holló Lajos ma már bejegyezte az indítványkönyvbe a függetlenségi párt tegnapi határozata alapján indítványát.

Az ülés után a balpárt értekezletet tartott, amelyen örömet fejezte ki az elvi álláspont fényes győzelme és a személyi kultusz veresége fölött. Örömet fejezi ki a párt, hogy a függetlenségi párt megszabadult a hatvanhetes klerikális elemektől. A holnapi elnökválasztáson a Justh-párttal fog szavazni.

Ma este az összes pártok értekezleten állapították meg a holnapi ülésen követendő eljárásukat.

A mamelukok osztozkodnak.

A képviselőház ülése után a képviselők még sokáig együtt voltak a folyosón és élénken vitatkoztak a politikai helyzetéről. Az a hír terjedt el, hogy Bécsben teljes az egyetértés, hogy a kooperáció megvan és hogy Andrássy Gyulának és Kossuth Ferencnek heti audienciája meghozza a végleges eredményt, amelyet a király Wekerle Sándornak fog tudomására hozni. Eért Wekerle Andrássyval és Kossuthal együtt utazik föl Bécsbe. A kibontakozás Andrássy és Wekerle programjának alapján jön létre. A miniszterelnök a legnagyobb valószínűség szerint Andrássy lesz. Wekerle ismételtén kijelentette, hogy az új kabinetben csupán a pénzügyi tárcát vállalja.

Nagy feltűnést keltett politikai körökben az a déli órákban elterjedt hír, hogy a kooperáló pártok között máris kitört az egyenetlenség. A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt azt kívánta, hogy Tóth János közoktatásügyi államtitkár legyen a belügyminiszter és így a választás vezetése a Kossuth-pártnak biztosítva legyen. Ellenben a hatvanhetesek az követelik — és ez felel meg a király intencióinak is — hogy 67-es férfiú kapja meg a belügyi tárcát az új alakulásban. Más, mint Andrássy nem

akarnak belügyminiszternek. Igen érdekes, hogy mindjárt az első napon ilyen veszekedések törtek ki a kooperáló pártokban.

Miniszteri értekezlet.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Ma délben háromnegyed egy órákor a kabinet tagjai a képviselőházban értekezletre gyűltek össze, amelyen Wekerle Sándor elnökölt. Az értekezleten az összes miniszterek részt vettek s az aktuális politikai helyzetet vitatták meg.

Pikantériák a Ház folyosójáról

Tulajdonképpen a Ház ülést regisztráló helyre valók ezek az apró, pikáns politikai morzsák, amelyek ma a folyosóról kerültek ki. A szatirikus écek finom papirosába burkolva azonban olyan erős politikai igazságokkal traktálták egymást a képviselők és sohasem tudni, hogy az olyan puszkapros hangulatu időben, amelyen a mostani, mikor nőnek ezek az elejtett kis morzsák nevezetes politikai kijelentéseké.

A Ház ülése előtt, a folyosón a képviselők nagy csoportokba verődve, izgatottan tárgyalták a függetlenségi párt kettészakadását. Egy kisebb Justh-csoport előtt Apponyi Albert gróf mondotta a következőket:

— Ne vitatkozzunk most a fölött, hogy kinek van igaza. Temessük el a dolgot nyolc napra s majd megláthatjuk, hogy ki mit végzett.

Justh és Rakovszky.

Egy másik helyen Justh társalgott a párt híveivel s az elnöki állásokról volt szó.

— Én Meskót ajánlom a Ház elnökének — mondta Justh, mert én, egyrészt a párt elnöke leszek, másrészt pedig mert személyem nem alkalmas a házelnöki szék betöltésére.

Eppen akkor érkezett oda Rakovszky, aki azzal válaszolt:

— Az én személyem sem alkalmas, pedig én nem agitáltam és nem jártam el úgy népgyűlésekre, mint te.

— Igen — felelt rá harciasan Justh. Én népryalásra jártam s nyíltan tettem amit tettem. Te is dolgoztál, agitáltál ellenünk, de titokban, a sötétben. Te voltál az, aki feltefelelőltad Bécsbe róltunk azt, hogy a bankosoknak csak 25—30 emberük van.

— Hát nem is volt több. Két hét volt szükség arra, hogy megnövekedjék — ríposztzott Rakovszky.

— Egy nap és egy beszéd elég volt, — fejezte be Justh az érdekes polémiát — hogy táborunk százhusz főre emelkedjék. Azután az esetleges házfelosztásról, az új választásokról esett szó.

Hock János azt mondja, hogy az új választások esetén Kossuth Ferenc pártja nem juthat diadaira, mert Kossuth Ferenc a népnek nem képes megmagyarázni, hogy miért ejtette el az önálló magyar bankot.

Bécsben a pártszakadásról.

Bécsből táviratozzák: A Neue Fr. Presse ma szenzációs vezércikkben foglalkozik a függetlenségi párt kettészakadásáról s többek között ezeket írja:

— A függetlenségi párt kettészakadása csak kedvező a válságból való kibontakozásra. Most már bizonyos — ugymond — hogy a király a Wekerle-kabinetet fogja újból kinevezni és pedig, több mint bizonyos, hogy a jelenlegi összetételével. A bécsi lap ezután azt írja, hogy Wekerle a napokban

már bizonyosan Bécsbe utazik s a jövő héten ajánlani fogja a királynak a Ház feloszlatását. Erre föltétlenül szüksége van Wekerlének, mert olyan erős ellenzékkel van szemben, amilyen a Justh-párt, nem boldogulhatnak.

A nemzetiségiek álláspontja.

Tagadhatatlanul nagy érdeklődéssel és fokozott várakozással tekintenek most politikai körökben, a nemzetiségi párt fele. A parlamenti pártok statisztikájában ilyen tekintélyes számmal szerepelnek a nemzetiségiek és minden esetre döntő fontosságú hogy most, a szakadások és fuziók idején, hová csatlakoznak. Az a lestermészetesebb nézet, hogy, ha valahová csatlakoznak a nemzetiségiek, úgy bizonyosan a Justh-térhöz keressék föl. Erre nézve ma egy fővárosi lap munkatársa beszélgetést folytatott Polit Mihállyal, aki a következőben ismertette a nemzetiségi párt álláspontját.

— Nagyjában és egészében is tökéletesen helyeseljük Justh politikáját s mindenesetre közlekedést tartunk föl velük. A párt maga azonban még oly sovén és Justh egyes pártíveinek beolvása folytán még nem adott tiszta képet arról, hogy mi a véleménye a nemzetiségi pártokról s annak politikájáról, hogy csatlakozásról egyelőre szó sem lehet. A nemzetiségi párt tehát még semleges marad.

A pártok értekezletei.

Ma este a különböző parlamenti pártok értekezletet tartottak. A 48-as Kossuth párt értekezletén házelnöknek Gál Sándort jelölték, miután Tóth János nem volt hajlandó az elnökséget elfogadni. Kossuth felolvasta *manifestumát*, amelyet a választópolgársághoz fog intézni s amelyben kifejti, hogy kénytelen volt a pártból kilépni, mert egy és ugyanazon kérdésben a „dátum miatt” lezavarták. A *manifestumot* 88 képviselő írta alá.

Justh-pártiak szintén ma este tartottak értekezletet, amelyen elhatározták, hogy a függetlenségi párt elnöke Meskó László lesz. A képviselőház elnökéül Justh Gyulát fogják jelölni.

Justh, amint beszédében kifejtette, azért nem akarta elvállalni a pártelnökséget, mert ő nagyszabású agitációt akar az országban kifejteni elvei érdekében. Az új elnök Meskó László beszédet mondott s fogadalmat tett, hogy a pártot Irányi Dániel hagyománya szerint akarja vezetni.

Az alkotmánypártiak és a néppártiak szintén értekezletet tartottak. A Ház elnökéül Gál Sándort jelölték. Alelnöknek Náray Lajost és Rakovszky Istvánt. Végül a nemzetiségiek is tartottak értekezletet, de a határozatot titokban tartották.

A politika és a börze.

A budapesti tőzsdén nagy érdeklődéssel várják a politikai eseményeket. A pártszakadás folytán az értékek erősen javultak. Ma a magyar koronajáradék egyszer ötven fillérrel emelkedett. Az áremelkedés még egyre tart.

A rétsági rablógyilkosság.

A meggyilkolt asszony vejének letartóztatása.

Szenzációs fordulat történt most a rétsági borzalmas gyilkosság ügyében — Mint Balassagyarmatról táviratozzák, tegnap letartóztatták s ma a balassagyarmati ügyészség fowházába szállították a meggyilkolt Elfer Sarolta vejét, Lengyel Józsefet. Gyanyu támadt ellene s ezért tartóztatták le. A letartóztatás nagy feltűnést keltett az egész vármegyében, mert Lengyelt az egész környék jóra való, becsületes embernek ismerte. Igen jó családból való és vagyonos neje egyetlen leánya az áldozatnak, akivel jó viszonyban éltek. Lengyel előbb pusztaaszántói koresmáros volt és csak nemrég költözött Rétságra nejevel együtt. Családjá Ipolyságon köztisztelőben él.

Megírtuk, hogy e hónap 4-én, este fél kilenc órakor, a kamarájában megfojtva találták Elfer Sarolta rétsági szatócsutalajdonost. A megfojtásra használt kőtel a holtest nyakán maradt. A balassagyarmati kir. törvényszék a helyszínére küldte Czupán Ferenc kir. ügyészt és dr. Góttl Rózsa vizsgálóbíró, akik részben Balassagyarmatról, részben a helyszínén irányították a nyomozást. Rétságon dr. Scitovszky Béla fészolgabíró és Laszly Pál t. fészolgabíró nyomoztak tizenhét csendőrrrel együtt. Már a 6-án végzett törvényszéki boncolásnál feltűnt az orvosnak és az eljáró közegeknek, hogy a meggyilkolt asszony veje, Lengyel József és neje, aki egyetlen gyermeke volt Elfer Saroltának, zavaros feleleteket adtak a vizsgálóbíró kérdéseire. Még jobban feltűnt, hogy a huszonegy éves Mayer Verona, Lengyelék cselédje, ellentmondásba keveredett.

A vizsgálat megállapította, hogy Elfer Sarolta alighogy becsületes, holtja ajtaját be szokta magára zárni és csak ismerőseket bocsátott magához. Azt is megállapították, hogy három hét óta cseléd nélkül volt és a harmadik szomszédban lakó leánya és veje küldték hozzá a udni Mayer Verona leánycselédjüket. A gyilkosság estéjén is így történt és amint a leány Elfernél jelemtett, az ajtón kopogtatott, erre azonban feleletet nem kapott, enrélőzva visszament Lengyelékhez. Ekkor Lengyelné újra elbűdte a leányt és a maga is utána indult Mikor odaértek, már nyitva volt az ajtó, de amint a leány besikart menni, mellette valaki kisurrant a helyszégre. Lengyelné amikor meppillantotta a menekülő, birtelen visszafordult. Az ismeretlen is utána ment Elferné holttestét a lakosztály negyedik helyiségében a kamarában találták meg. Az ebédülőben az asztaln volt a vacsora maradványa. Az ebédülő és a kamara közötti szobában feküdt az áldozat, egyik papucsa a lábán volt. A szekrény tartalma a szobában össze-vissza hevert és az aprópénzesztál tartalma is szét volt szórva.

Lengyel kocsisának megmutatták a kötelelet, amelyet az áldozat nyakán találtak, a mire kijelentette, hogy az olyan formája, s milyent néhány nappal ezelőtt kerestek, de nem találtak meg. Ő azt hitte, hogy a kőtel elveszett. A kendőről szintén megállapították, hogy Lengyel Józsefé volt.

Ilyen súlyos gyanúkok alapján tartóztatták le Lengyelt. Az ellene támadt gyanút különösen növelte az éjjeli őr és Lengyel eltérő vallomása, továbbá a cselédleány határozott állítása s végül a kendő és kőtel

eredete, továbbá meg az is, hogy az öreg asszony este idegent nem bocsátott be.

A balassagyarmati törvényszék vizsgálóbírája ki fogja hallgatni Lengyelt és intézkedni fog, vajjon a vizsgálati fogságot elrendeli-e ellene.

Megbízható czimtar csakis a Debreczeni Független Újság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis egy kaphatja meg, ha a lapot járattja Előfizetőnek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

HIREK

— **Aehrenthal elutazása.** Budapestről táviratozzák: Aehrenthal Alajos gróf külügyminiszter, aki tegnap még Andrassy Gyula gróf belügyminisztert is meglátogatta, ma délelőtt feleségével, Széchenyi Paulina grófnővel elhagyta a fővárost. Aehrenthal és felesége a 9 óra 25 perckor induló vonaton Bruck irányában utaztak el Bécsbe.

— **Csokonai születésnapja.** A Csokonai-kör november 17-én, szerdán délután 5 órakor az Arany-Bika dísztermében Csokonai Vitéz Mihály emlékére felolvasó ülést tart, melynek műsora a következő: 1. Csokonai nyitány. Előadja: Rácz Károly zenekara. 2. Megnyitó beszéd. Mondja: Tüdös János dr. a Csokonai-kör alelnöke. 3. A tihanyi ekkóhoz. Főfőnkára átirta Mácsay Sándor, előadja a Debreczeni dalegylet. 4. A Csokonai-kultuszról. Irta és felolvassa: Komlós Artúr, a Csokonai-kör alelnöke. 5. Költemények. Irta és felolvassa Jánosi Zoltán, a Csokonai-kör választmányi tagja. 6. Csokonai és Arany. Irta és felolvassa: Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára. 7. Költemények. Irta és felolvassa: Szávay Gyula, a Csokonai kör főtitkára. 8. Esküvés. Főfőnkára átirta Mácsay Sándor. Előadja a Debreczeni dalegylet. Tag és hozzátartozója belépi díjat nem fizet. Nemznak a belépti díj 1 korona; deák jegy 20 fillér. Jegyet váltathatni Tóth Béla kör pénztáros gyógyszerészházban este a pénztárnál.

— **Bérbeadott városi lakások és boltok.** Nagyon gyér érdeklődés mellett arottak meg ma délelőtt a városházán a Simonffy-utcai bérházban bérletmegszűnés folytán megüresedő lakásokra és boltokra az árverést. Az árverésen Vargha Elemér tárcsnok elnökölt. Az árverés a következő eredménnyel zárult. A Simonffy-utca 1. sz. bérházban a 2. emelet 6. számú lakás kikiáltási ára 1400 korona, bérlő 2700 koronáért Szabó Miklós. Ugyane bérház első emeletén lévő lakás kikiáltási ára 1800 korona. Bérlő 2320 koronáért Szabó Sándor. Az első számú bérházban a 7. sz. bolt helyiséget megkapta Klein Testvérek cég 1000 koronáért. A 3. sz. emeleti bolt helyiséget bérlő a Roserfeld Testvérek cég 800 koronáért. A város tulajdonát képező Kgyó-u. 5. számú házastelket 500 korona óvi bérért adták ki. A kikiáltási ár 675 korona volt. A Beibler-utca 39. számú házban egy kis bolt lakást 260 koronáért bérelték ki.

— **A beteg Björnson.** Párisból jelentik: Björnson tegnap este Krisztániából megérkezett abban a szalonkocsiban, amelyet a dán király rendelkezésre bocsátott. A nagy beteg költő itt orvosi kezelésnek akarja magát alávetni. A pályaudvaron két leánya, Ibserné és Langenné, továbbá veje, Ibsern fogadta. A francia vasúttársaság kezdesére Björnson Krisztániáról Párisig kocsiváltás nélkül utazott.

— **Nagy vasúti katasztrófa.** Avellinéből táviratozzák: Tegnap este közvetlen a pályaudvar közelében végzetes kimenetelű összeütközés történt egy Avellinére érkező

Szörme boák partie árban kaphatók
Schwarcz Salamon cégnél
gyönyörűek
Simonffy-utca 2. szám, Váray mellett.

személyronat és egy, az állomáson vesztegő tehervonat között. Az összeütközés oly erővel történt, hogy mindkét mozdony teljesen hasznavehetetlenné vált, nemkülönben a személyronat postakocsija is tönkrement. Hír szerinti nyolc ember megsebesült.

— **Eljegyzés.** Ötven Dr. Tihanyi Sámuelné lányát Annuskát eljegyezte Blum enfeld Sándor dr. kolozsvári orvos.

— **Milyen lesz a tél?** Sokan járnak már télkapatáson és sok kályhában pattog már a tűz, pedig a didergés igazi ideje még csak ezután következik be. A „Meteor” című kis időjelző újság hu-zonkatedike és huszonnegyedike tájképe jósója az egészen téli színezetű napok eljöttét, addig még, ha lehet ugyan némi havazás is, az enyhébb befolyások érvényesülése várható. Állandóbb jelleme lesz a tizenhetedik és a csapadéokra csökkentő fog hatni a huszonhetedik nap. A november vége és a december eleje állandóbb és szárazabb természetű időt hozhat, a negyedike körül valamelyes változás jöhet és ezután alacsonyabbá válik a hőmérséklet. December hetediké enyhült, a tizenhatodika növekedően csapadékos és hóeséses, a huszonhatodika erős, hideg jellegű lesz. Ezek a december hónap erősebb hatású változásai néhai Falb Rudolf szerint elsőrangú kritikus napjai. Mostarátlan jelenti még a Meteor, több kisebb tömörült felt van a napon.

— **Szökés a szombathelyi fogházból.** A szombathelyi fogházból megszökött Radosta József, alnéven Róz Gyula, Róz József, ifj. Rónai József 30 éves lakatos és mechanikus, veszélyes betörő, aki magával vitte a fogházból Lejzli Ferenc 24 éves, szokásos vásári tolvajt.

— **Földrengés.** Tegnap reggel erős távoli földrengést jeleztek a Budapesti Egyetemi Földrengési Obszervatorium műszerei. A rengés kezdete bizonytalan, mert az éppen szállásváltás idejére esett. A legnagyobb kilengés 7 óra 59 perckor 4 mm., a diagramm vége 8 óra 35 perckor volt.

— **Royal-orfeum.** Ma este egész új változatos műsor lesz az orfeumban. Színpadra kerül két új bohózat „Egy finom társaság” vagy kaland a szeparóban és szerencse szám. Azonkívül három új attractio. Vasárnap délután fél óra előadás tartatik. Szigorú családi műsorral. Belépti díj I. hely 1 korona, II. hely 50 fillér. Kacagató, mulattató dolog minden pikantéria kizárásával, kezdete 4 órakor.

— **Elítélt tolvajok.** Három notórius tolvaj állott ma delelőtt a törvényszék előtt. Barát István, Rakovics Ferenc és Szentmiklósi Gábor sámsoni napszámosok. Mind a hárman ötször-hatszor voltak már büntetve lopásért. Legutóbbi esetük tavaly telen történt. A Nagyeseréről loptak három íben fát. Először két és fél ölet, majd fél ölet a várostól, majd egy ölet Jabloneczay Kálmánról. A törvényszék tekintetbe vette a tavalyi zord telet, szűkös anyagi viszonyait és igen enyhe büntetést mért rájuk. Barát István és Rakovics Ferenc két hónapi fogházat, egy évi hivatalvesztést és politikai jogainak egy évre leendő felfüggesztését, Szentmiklósi Gábor pedig csak négy napi fogházat kapott. Az ügyész súlyosbításért, az vádlottak enyhítésért felebezttek.

— **A szabadkai tárgyalás után.** Bajáról táviratozzak: A Haverda-ügyben a szabadkai rendőrség telefonon jelentette a bajai rendőrség bűnügyi osztályának, hogy Pertics szabadkai rendőrkapitányhoz Pálffy János aláírással géprásos feljelentő levél érkezett Bajáról, amelyben a feljelentő azt állítja, hogy Szabadkán a gyilkosságot követőleg néhány nap múlva a Pest kávéházban tisztán halotta, hogy Braun Henrik szabadkai szerkesztő Lenberger Armin, Spitzer Zoltán bajai hírlapíróknak elmondotta, hogy Haverda Mariska Braun előtt bűnrészességét beismerte. E levél következtében a szabadkai rendőrség az ügyészség utasítására sürgősen kihallgattatni kérte Lenbergeret és Spitzert, akik a bajai rendőrséptány előtt határozottan valótlannak mondták a feljelentést. Lenberger azt mondotta, hogy Braunnal az ügyről soha sem beszélt, ellenben Spitzer

előtt Haverda Mariska folytonosan ártatlanságát hangoztatta.

— **Veressné Szathmáry Teréz** elnöknő öngyógyának a jótékony négyzet által jubileumi ajándéknul adott Diszalbum pár napig átható a Molnár Ferenc özég kirakatában. Készítette Dávidházy Kálmán.

— **A mérnök rémtette.** A szentpétervári rendőrség elfogató parancsot adott ki Guilevich Ardré 27 éves mérnök ellen, aki a hó 3-án egy embert felöltöztetett, kivitte a város határára kívül, ott meggyilkolta, a fejét levágta, arcbőrét lehurta és különféle csontkiágásokat vitt rajta véghez. Aztán értéktárgyait és okmányait az áldozat zsebeibe rejtette. Mindezt azért tette, mert élete 100 000 rubelre volt bi tositva és ezt az összeget a biztosító intézettől fel skarta vétetni. A gyilkosság kiderült és Guilevitsch a pénzt nem kapta meg. Szökésben van. Személyleírása: magas termetű, szőke, bajusza kisméretű (esetleg leberetvált), haja nyírott, járasközben előre hajlik.

— **A nap halottai.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalról a mai nap folyamán a következő halálesetek jelentettek be: Veres Lajos ref. 54 éves, Kiss András róm. kath. 8 hónapos, Varga Mihály ref. 75 éves.

— **Végeladás egy lőtéri nagy czipő üzletben.** Glück Ede Piac utcai czipő-üzletben végeladás van. Az összes raktáron lőtéri férfi, női és gyermekczipők rendkívül olcsón lesznek kiáruva. Kos utca-arkán.

— **Hólabda rendszerű árusítás.** Az a sok visszaelés, amely a „hólabda” néven ismert árusítással tisztos kereskedőinket károsította, arra indította a debreceni kereskedelmi és iparkamarát, hogy radikális orvoslást kérjen a miniszter urtól. Azt kérte, hogy a hólabda-szelvények továbbárusítóit a kiadó büntetései nyilvánítsa a miniszter rendeletileg s utasítsa az iparhatóságokat hogy ilyen értelemben bánjon el velük. A miniszter most kijelentette, hogy ez módjában nem áll, mert a büntetés fogalmát a büntető törvény határozza meg s ezt nem lehet rendeletileg kiterjeszteni. Jelzi azonban a miniszter, hogy a postahivatalokat ujjólag szigorúan utasította az ilyen hólabda-szelvényfűzetek és hirdetésmények szállítási tilalmának pontos végrehajtására.

— **Betörés a vidéken.** H.-Hadházzól jelentik, hogy az elmúlt éjjel Kucsma András, Juhász és Veres Gábor földműves kárára betöréses lopást követtek el 70 kor. értékben. A tolvajok elloptak szűrt, szeredást, kalapot, nadrágot és ezenkívül mindenféle házi felszerelést. Előzőleg feltörték a bezárt kamara sjtáját. A csendőrség a nyomozást megindította, de még ezideig eredménytelenül.

— **Aviatik,** a repülő gépek ismertetése írásban ára 1 Kor. 20. Antalfy Józsefnél.

— **Ma a „Magyar Király” kávéházban** a fővárosi Elite kávéház női zenekara hangversenyezik. Tisztelettel Erőss Jakab.

— **Megnyilt** a legújabb férfi fiu és gyermek ruha-Verseváruháza a Csapó utcán a „Kispipa” helyén. Rendkívül olcsón lehet ott vásárolni téli ruhákat.

— **Felhívjuk** a t. olvasó közönség figyelmét Nagy Ardrás jóbirú és szolid özég lapunk mai számában megjelent hirdetésére!

— **Zsebkések, ollók,** borotvák, borotváló készülékek és kellékek, valódi solingeni és angol aczéltól legerősebben Mentze Henrik áruházában Kossuth-utca 4. szám.

— **Végeladás van** Glück Ede czipő és kalap üzletében, a Kistemplommal szemben.

— **Uj találmány.** Szabadalmazott kintűdő, egydől álló tomegek gyártásához és forgalomba hozásához néhány ezer koronával társat keresek. Biztos existencia. Cim a kiadóban.

— **Saját készítményű** divatos czipőket legolcsóbban vásárolhatunk Fischer Menyhért czipő üzletében. Debreczen, Hatvan utca.

— **Igyekezzon mindenki** nagyon olcsón czipőt és kalapot vásárolni Glück Edénél, Piac-utczán, mert ott most végeladás van.

— **Kugler Gerbeaud** cukorkák kárak-tára Kontak Gázánál.

FŐVÁROSI BAZÁR

Debrecen. Simonffy-utca I. sz. Bérpalota.

Törvénykezés.

Kragujevics Spázó bűnügye. A budapesti királyi büntető-törvényszék Kragujevics Spázó bűnügyének főtárgyalását tudvalevően november 18-ára és a következő napokra tűzte ki. A törvényszék a közönség részére a tárgyalásra személyre szóló belépőjegyeket ad ki. A jegyeket a személyazonosság igazolása mellett a büntető-törvényszék elnöki irodájában csakis november 16-án délután 8 és 10 óra között lehet személyesen átvenni. A belépőjegyekkel a főtárgyalás megkezdése előtt 10 perccel el kell a helyeket a teremben foglalni. A jogszközönéséget a részére külön fentartott helyekre kell igazolás mellett, jegyek nélkül boosátják be. A főtárgyaláson nek nem lehetnek jelen.

Eljegyzése előtt

okvetlenül keresse fel

ROSE DEZSŐ

előkelő ékszer üzletél,
DEBRECZEN, Piac-u. 55. sz.

ha ékszerbevásárlását biza-
::: lommal óhajtja eszközölni. :::

Regény-Csarnok.

Jolán

(12.)

(Kis regény.)

Irta: Radó István.

Gyuri gondolkozott.

— Nem. Én nem mondtam.

Jolán ugy tett, mintha csodálkoznék.

— Nem? Jó. Hát nincs mondanivalója.

Jól van,

— De van. — vágott közbe Gyuri. De igen. Beszélni akarok. El aknyrok még mondanivalómat valamit.

Jolán meglepődötten támaszkodott neki a dívány hátának.

— El akarnék mondani sok mindent, mindent-mindent arról a lányról, de nem tudom. Nem tudom magamnak, hogy ugy mondjam, egy esésbe összeszedni azt ami közöttünk történt. Néáron ismertem meg, nem Budapesten. Valami kis fürdőhelyen, ahova unalomra-zántan mentem el. Elmentem ugy, hogy semmiféle ismerőst ott találni nem fogok, új ismeretséget kötni nem szeretek, de meg valószínűleg nem is lesz érdemes. Ott azután egyetlen társaságba kerültem össze mindenki. Ott voltam én is és ott volt ő is. Talán tizen lehetünk, köztünk három lány. Egyik nagyon szép volt. Nem Ilonka. Avval voltam egész nap Avval sétáltam azt kísérgettem. Ilonka akkor még nem is élt számomra. Azután assan augusztus közepén elutazott mindenki. Egy napon megállapított találkozó helyünkön csak ketten voltunk.

— Hol vannak a többiek? kérdeztem önkénte enül.

Ilonka különösen nézett rám.

— Elutaztak, — felelte.

Én egy kissé meghökentem. Mem Nem tudtam mit csináljak evvel a nekem vad, idegen lánnyal. Fanyarul mondtam.

— Gyerünk az erdőbe.

Odamentünk és ott mászkáltunk egész délelőtt.

(Folytatjuk.)

FALK ÁRMIN és TÁRSA

kefegyár fióküzlete (Széchenyi-u. 1.)

Ajánlja dusan felszerelt raktárát:
Háztartási-, tollette-, ipari-
és gazdasági kefékben, min-
dennemű lodrászati cikkek-
és illatszerekben, valamint
kötő minőségű

**lakfestékekben és
szobapadló-lakkokban!**

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Ma szombaton, november hó 11-én, C) bérlet 13. sz.

Varázskeringő.

Operette 3 felvonásban.

Holnap vasárnap két előadás

Délután 8 óraker rendes helyárrakkal

Bánk bán.

Tragédia 5 felvonásban.

Este 7 és fél óraker rendes helyárrakkal. Kisbérlet

Iglói diákok.

Dal'örténet 4 felvonásban.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Beharasz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1909. nov. 12.

Készáru két és fél magasabb Határidők változatlanok

1910. októberi buza	11.79	11.80
májusi buza	14.17	14.18
1910. áprilisi buza	10.23	10.24
májusi rozs	7.61	7.62
1909. októberi rozs	6.74	6.75
1910. áprilisi rozs		
1901. októberi zab		
májusi zab		
1910. áprilisi zab		
1910. júliusi tengeri		
májusi tengeri		
1909. szeptemberi zab		
augusztusi tengeri		

Vászon, fehérnemű,
asztalnemű, ágynemű,
zsebkeendő
harisnya.

Mennyasszonyi helynyelv
Donogán és
Somossy cézgnél
Debrecen, Ristemplombazár.

A legmegbízhatóbb bevásárlási forrás
férfi, fiu és leányka
gyermekruhákban
NEUMANN M.
cs. és kir. udvari szállító
Debreczen, Piacz-u. 51.

Hajduböszörményben

fűszer és vegyeskereskedés,

régi üzlet és biz os megélhetés, jókarban levő házzal,
(kényelmes lakás, nagy udvar) ára és berendezéssel, de
anélkül is mas vállalat miatt jutányosan

ELADÓ.

Bővebbet **IIj. Reich Hermann** kereskedőnél
Hajduböszörményben, Fehértói-utcán.

Alsó tricot ingek

Alábravalók, ujjasok, téli kendők, hima-
laja haraszt és plüsch és minőségekben

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, hozzávaló béléssaruk.

Harisnyák, keztük

nők. férfiak és gyermekek részére állandó
nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

díval- vászon- és szőn-eg raktára

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.

Alapították 1842-ik évben.

Legolcsóbb legjobb bevásárlási
forrás

háztartási szükségletek

fedezésére. Ajánljuk:

Arc-krémek, illatszerek, Hőlgypo-
rok, Kölni vizek, Fogporok, Fog-
crémek, Fogpaszták, Fogkefék,
Szájvizek, Szappanok, Hajvizek,
Szoba-illatok

KÖZPONTI DROGUERIA

DEBRECZEN Piacz-utca — Városház épület

Popper Dávidné

ohl. születésű lakását Széchenyi-utca 25. sz. alól
Széchenyi-utca 14. sz. alá
helyezte át.

SOK PÉNZT!

takaríthat meg, ha ruházatát

Klein Testvérek

Simonffy-utca, Városi bérház

rőtös kereskedéséből vásárolja, mert
ottan sokkal olcsóbban vásárolhat, mint a
végeladáson a legjobb minőségű Bar-
cheteket, Flanelleket, Szöveteket, Vász-
nakat, Harisnyákat és Trikókat.

Saját érdeke, hogy a cézget felkeresse!

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérré és üdévé teszi az
arcbőrt! Sem higányt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra való
krème nem zsiroz, míg az éjjelre
való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,

DEBRECZEN.

Mielőtt bármit vásárolna, a
a saját érdekében cselekszik,
ha a

Párisi Nagy Bazár

kirakatait

a Dégenfeld-téren, (kenyérpiacon)

megnézi.

Gramophon és gra-
mophon lemezek

nagy választékban.

HOL lehet teljes bizalommal helyben készült legjobb minőségű

női és férfi **keztük**

kapni?

Nem a raktárakban, **Nagy András**

hanem

legrégibb és legnagyobb keztük és orvossebészeti kötszer gyárában DEBRECZEN, Ristemplom-bazár.

Glace férfi és női keztük K 2.- Kutyabőr férfi, (valódi Nappa) K 3-20
Glace férfi és női keztük finom 2.80 Kecskebőr, dupla varrott női keztük K 3-60

Nagy választék:

stb. stb.

Olcsó árak!

Apró hirdetések.

Levelezés.

Tiszt. Irj. Ággódk értek, hogy már nem szeretem z talan? Mindég te me lated t épzel m magam és olyan rossz az a tudat hogy nem vagy l özel. Válaszolj azonnal! Forró, ölelécsők Bandtól.

Betöltendő.

Üzgnőkik parzb szedök jó javadalmazással fe vetetnek Gedő varrógépraktárában. Piac-utca 56.

Ékszerész tanuló fize éssel felveteik Lófkovits ékszerész műhelyébe.

Keresek fiatal leányt, sütemény e adására. Ho gonvi Károly pékmesier Batthyány utca 15.

Fiatall as talos és jobb épület-lakatos segédes felvé etnek a vasbu or-yárban.

Adás-vétel.

3 koronáért kaphatók gramofon lemezek, leg-ujabb felvé etek. osenberg és Hammer

Téli női, férfi és gyermek harisnyák, keztyük, alsó trikó ruhák leszállított áron Marton Gyula üzletében Piac-u. 9 Uj harisnyák kötése és fejelése elfogadhatók.

Bomokai tej bo aimat kiváló jó minőségűek tavalyi termés, nördő száma eladom Dr. Welsz Bernát Sziv utca 15.

Biharmegyében egy nagy községben a piac közepén egy ház üzlettel, palmeressel, trafikkal, kímú atna ó 40-50.000 korona forgalommal előnyös felételek mellett átadó. Felvilágosítást nyújt Salamon J. kab Debreczenben, József kir. neresz utca a 60

E adó veskályhák, szép függő és as tati lámpák, hasznait ablakok. Péterfia 11. Istálló tárgya enordható.

Uj rendszerű női férfi divatárak és butoreladás.
A mai napot kezdve minden hiteles és egyén kényelmes havi vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szük-ségletét női divat czi kekben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű váz-nak es cana ásznakban, saját készítésű coth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A kész-pézt melle ti áráknál mindössze 5% ár-különbég. Kai er Salamon, Hatva -u. 2.

Káposzta, fejtes métermestársként 4 korona. P. te fia-u. 76. a ház mesternél.

Pad olakk. emallak legolcsóbb beszerzési forrasa Falk e fegyár ti kja. Szécheny -u. 1.

Kitűnő házi borezet eladó literenként. Cim a kiadóba.

Különféle.

Harisnya fejeléseket legolcsóbban készít Senwarez Armin, Piacz-utca 32.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Ké-nyes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, ugy magán, mint családai ügyekbe. Krámer József.

SZÖNYEGEK

juttespárga, hollandi, kidferrmiser tapestry, velour, futó és salon szőnyegek minden nagy-ságban, torontali szőnyegek, divanterítők, bu-torszövetek és croppek, viaszos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők szövet és csipke függönyök, stórok

Szabó Lajos Flai

divat-, vászon és szőnyeg raktára, DEBRECZEN, Rózsa utca 1. szám. Alapította ott 1842. évben,

Meghívó.

Mindazon t. részvényeseket, akik a Debreczenben 500,000 korona alap-tőkével létesítendő új pénzintézet részvényeiből jegyeztek, ezuttal is meg-hívjuk a Debreczenben a kereskedelmi és iparkamara nagy tanácsstermében folyó évi november hó 14-én, vasárnap délután 4 órakor megtartandó

alakuló közgyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Megállapítása annak, hogy az alaptőke kellő aláírás és befizetés által biztosított.
 2. Alapszabályok megállapítása.
 3. A társaság megalakulása iránti határozathozatal.
 4. Az alapítók által kinevezett igazgatóság bejelentése és a felügyelő bi-zottság megválasztása
 5. Az alapítóknak felmentvény megadása iránti határozathozatal.
- Debreczen, 1909. évi november hó 12-én.

Az alapítók.

Ne vegyen! silány cseh gyártmányu keztyüket, mivel **kizárólag saját gyártmányu** kitűnő szabásu keztyüimet az alábbi áron bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Női és férfi glace keztyü minden színben	frt. 1'40
Női és férfi mosható szarvasbőr minden színben	frt. 1'30
Női és férfi kutyabőr	frt. 1'60
Női és férfi valódi szarvasbőr, igen erős	frt. 2'—
Női és férfi téli bélelt bőrkeztyü	frt. 1'30
Női és férfi szörme bélésü	frt. 2'80—6 frtig.

Szövött és kötött keztyükben óriási választék 25 krtól 4 frtig

SCHÖN SÁNDOR

keztyü, kötszer és orvosi műszertára

Debreczen, Piacz-u. 12.

Fiók üzlet közvetlen a főposta mellett.

Nyomtatott Hoffmann és Kronszitz könyvnyomdájában. Piacz-utca 49. a főpostával szemben